

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Waldemar Płóciennik

Protokolant Ewelina Turlej

w sprawie **J. W.**

oskarżonego z art. 280 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 marca 2025 r.

zażalenia złożonego przez obrońcę oskarżonego

na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 24 lutego 2025 r., sygn. akt III KO 70/24

w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, po wznowieniu postępowania karnego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 42/23 i przekazaniu sprawy, między innymi oskarżonego J.W., do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, postanowił postanowieniem z dnia 24 lutego 2025 r., sygn. akt II KO 70/24, na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k., zastosować wobec J.W. środek zapobiegawczy

w postaci tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy, to jest do dnia 25 maja 2025 r., przy czym w związku z uchyleniem wyroku sądu odwoławczego oraz wydaniem postanowienia o tymczasowym aresztowaniu w dniu 24 lutego 2025 r. o godz. 13:30 - trwanie tego środka zapobiegawczego należy liczyć od tej właśnie chwili i według niej oznaczyć rzeczywiste pozbawienie go wolności w warunkach aresztu śledczego.

Zażalenie na to postanowienie złożyła adwokat J.K. – obrońca oskarżonego J.W. Zarzuciła obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 249 § 1 k.p.k. a poprzez przyjęcie, iż samo skazanie oskarżonego J. W. nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt VIK128/22 uzasadnia przesłankę ogólną zastosowania wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, podczas gdy wobec wznowienia postępowania i uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 42/23, brak jest podstaw do przyjęcia istnienia domniemania, iż oskarżony będzie wpływał w sposób destabilizujący na dalszy tok postępowania po wznowieniu postępowania i uchyleniu ww. wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie;

- art. 258 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż surowość kary grożącej oskarżonemu J.W., a wynikająca z nieprawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt: VI K 128/22, może stanowić samodzielną podstawę do przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Podnosząc te zarzuty wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia, ewentualnie o jego zmianę i zastosowanie wobec oskarżonego J.W. środka zapobiegawczego w postaci dozoru policji z jednoczesnym zobowiązaniem oskarżonego do codziennego stawiennictwa w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie i zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu/innych stosownych dokumentów.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W przepisie art. 538 § 2 k.p.k., do którego odpowiedniego stosowania w postępowaniu wznowieniowym odsyła przepis art. 545 § 1 k.p.k., określono prawo Sądu Najwyższego do zastosowania – po uchyleniu prawomocnego wyroku – środka zapobiegawczego. Zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, może nastąpić gdy spełnione są warunki wskazane w art. 249 k.p.k. i art. 258 k.p.k., oraz nie zachodzą negatywne przesłanki z art. 259 k.p.k. Poza sporem jest, że unormowanie z przepisu art. 258 § 2 k.p.k. zawiera domniemanie bezprawnego utrudniania przez oskarżonego postępowania karnego, a przez to potrzeby zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania karnego, między innymi, gdy sąd pierwszej instancji skazał oskarżonego na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata (por. np. J. Izydorczyk, Stosowanie tymczasowego aresztowania w polskim postępowaniu karnym, Kraków 2002, s. 128). Słusznie przyjęto, że w takiej sytuacji groźba uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na surową karę pozbawienia wolności może skłaniać oskarżonych do podejmowania działań zakłócających prawidłowy tok postępowania karnego. Nadto w orzecznictwie podnosi się, że z chwilą wydania nieprawomocnego wyroku skazującego wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego przestępstwa przekształca się w domniemanie prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonego (por. np. postanowienia: Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. akt II KK 9/15, Legalis, z dnia 26 sierpnia 2020 r., sygn. akt III KZ 48/20, Legalis, z dnia 9 lutego 2021 r., sygn. akt, Legalis, z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. akt Legalis). Trafnie zatem wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż w niniejszej sprawie, z uwagi na nieprawomocnie orzeczoną karę łączną 8 lat pozbawienia wolności, zachodzi domniemanie prawne, o którym mowa w powołanym przepisie. Nie jest zatem konieczne dowodowe wykazywanie, czy oskarżony J.W. podejmował konkretne działania utrudniające prawidłowy bieg postępowania karnego. W tej sytuacji, nie można podzielić wywodu z zażalenia, że w realiach sprawy cyt. „w żaden obiektywny sposób nie można wskazać na jakiegokolwiek bezprawne zachowania oskarżonego mogące wpłynąć na dobro prowadzonego postępowania”. Inaczej zatem, niż w przypadku o którym mowa w art. 258 § 1 k.p.k., gdy stosuje się unormowanie z art. 258 § 2 k.p.k., to nie

zachodzi konieczność wykazywania, że zachodzi uzasadniona obawa bezprawnego utrudniania przez oskarżonego toczącego się postępowania np. obawa ucieczki lub ukrycia się, obawa nakłaniania do składania fałszywych zeznań (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2020 r., sygn. akt I KZ 6/20, Legalis). Należy też przypomnieć, iż w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 24 marca 2015 r., Nr 38510/06, w sprawie Stettner przeciwko Polsce, Legalis, stwierdzono, że wynikające z art. 258 § 2 k.p.k. domniemanie utrudniania prawidłowego toku postępowania z powodu grożącej oskarżonemu kary nie jest samo w sobie sprzeczne z art. 5 ust 3 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, nie może natomiast uzasadniać długich okresów stosowania tymczasowego aresztowania, bowiem wówczas to domniemanie przestaje stanowić wystarczającą przesłankę dla dalszego pozbawienia wolności oskarżonego. Sąd Najwyższy w zaskarżonym postanowieniu zastosował środek zapobiegawczy – tymczasowe aresztowanie na okres trzech miesięcy, nie jest to zatem długi okres, i uwzględniając realia niniejszej sprawy, Sąd Apelacyjny w Krakowie powinien w tym czasie ponownie rozpoznać złożoną apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt VI K 128/22 r., którym skazano oskarżonego J.W. na karę łączną 8 lat pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego J.W. w zażaleniu nie wskazuje okoliczności z art. 259 § 1 i § 2 k.p.k., które stałyby na przeszkodzie zastosowaniu najostrzejszego środka zapobiegawczego. Sąd Najwyższy z urzędu również nie widzi, w realiach niniejszej sprawy, ziszczenia się negatywnych przesłanek o których mowa w tym przepisie.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. i art. 538 § 2 k.p.k. w zw. art. 545 § 1 k.p.k., rozstrzygnął jak na wstępie.

Marek Pietruszyński Wiesław Kozielowicz Waldemar Płóciennik

[WB

[a.ł]]

